

Wil jij 80% van de professionele beleggers verslaan?

— FRISO KEIJZER —

ETF's

lokaal handelen,
wereldwijd verdienen

VANDUUREN
MEDIA

ETF's: lokaal handelen, wereldwijd verdienen

Friso Keijzer

VANDUUREN
MEDIA

ISBN: 978-94-6356-419-9

NUR: 794

Trefw.: beleggen

Omslag: Bruggn Design, Purmerend

Opmaak: Van Duuren Media, Culemborg/Barcelona

Druk: Printforce, Culemborg

Eerste oplage: augustus 2025

Copyright © 2025 Van Duuren Media B.V.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

Voorzover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16B Auteurswet 1912 j° het Besluit van 20 juni 1974, St.b. 351, zoals gewijzigd bij Besluit van 23 augustus 1985, St.b. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht. Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatie- of andere werken (artikel 16 Auteurswet 1912), in welke vorm dan ook, dient men zich tot de uitgever te wenden.

Ondanks alle aan de samenstelling van dit boek bestede zorg kan noch de redactie, noch de auteur, noch de uitgever aansprakelijkheid aanvaarden voor schade die het gevolg is van enige fout in deze uitgave.

INHOUD

Inleiding	I
I Wat is een ETF?	9
2 Soorten ETF's en hun kenmerken	19
Investeren in verschillende activa	20
Methode voor het selecteren van activa voor de portefeuille	21
Methoden van replicatie	22
Uitkeringsmethode dividenden	24
ETF-aanbieder	25
Domicilie en beurs	26
Tickers	28
Valuta	28
Valuta-afdekking	30
Fondsgrootte (AUM)	31
ETF-leeftijd	32
Kosten (TER)	32
Tracking difference (TD of trackingverschil)	33
Beschikbaarheid	35
Eenhedsprijs	35
Leveraged ETF's en omgekeerd	36
Naamgeving	37

3	De populairste aandelenindices	41
4	Factor-ETF's	49
	Wat zijn factor-ETF's	50
	Minimale volatiliteit: bedrijven met een lager risico	51
	Kwaliteit: bedrijven met een 'gezonde' balans	53
	Dividend: bedrijven die stabiele dividenden uitkeren	54
	Waarde: bedrijven met een lage marktwaardering	55
	Grootte/gelijkgewogen: investeren in kleinere bedrijven	56
	Groei: bedrijven met het grootste groeipotentieel	58
	Momentum: bedrijven in een opwaartse trend	59
5	Verschillende markten analyseren	63
	Campbell-Shiller P/E (CAPE)	65
	Vruchtbaarheidspercentage	67
	Concurrentievermogen van de economie	69
	Uitgaven aan onderzoek en ontwikkeling	72
	Schuld/bbp	73
	Uitgaven voor defensie	74
	Vooruitzichten voor de groei van koersen beoordelen	76
6	ETF-markt: Europese en Amerikaanse ETF's	79
	Fundamentele verschillen	80
	Toegankelijkheid	80
	Kosten en belastingimplicaties	81
	Praktische overwegingen bij de keuze	82
	Conclusie en aanbevelingen	83
7	ETF's kopen	85
	Lokale brokers	86
	Beleggingskosten	86
	Een rekening openen en orders plaatsen	87
	Veiligheid van fondsen	88
	Robo-adviseurs	89
	Buitenlandse brokers	90
	Conclusie	91

8	Pensioenbeleggen met ETF's	93
	Wat is een lijfrente? De basis van je privépensioen	94
	Fiscaal voordeel bij pensioenbeleggen	94
	Jaarruimte: de sleutel tot fiscaal voordeel	95
	ETF's als motor voor je pensioenportefeuille	95
	De juiste platformen voor je pensioenrekening	96
	Vergelijking: pensioenrekening versus beleggen in box 3	96
	Aandachtspunten bij de lijfrente	97
	Conclusie	98
9	Belasting berekenen bij beleggen in ETF's	99
	Belasting bij beleggen in ETF's	100
	Box 3: belasting over vermogen in beweging	100
	Internationale aspecten: het minimaliseren van dividendlekkage door bronbelasting	102
	ETF's met Nederlandse FBI-status: een oplossing voor dividendlekkage	104
	Erfbelasting bij Amerikaanse ETF's	105
	Conclusie	106
10	Obligatie-ETF's	107
	Obligaties en hun rol in de portefeuille	108
	Staatsobligaties	111
	Bedrijfsobligaties	118
11	ETF voor de wereldwijde aandelenmarkt kiezen	123
	Geschikte ETF selecteren	124
	ETF's voor selectie rangschikken	127
	Stap 1 – Activa selecteren voor de portefeuille	128
	Stap 2 – Indexselectie	128
	Stap 3 – ETF's vinden die de indices in kwestie repliceren	130
	Stap 4 – Afwijzing van ETF's die niet voldoen aan de criteria	133
	Stap 5 – De beste van de overgebleven ETF's selecteren	135

12 De beste beleggingsfondsen voor...	139
Ontwikkelde markten	140
Opkomende markten	145
Verenigde Staten	151
Europese markten	160
Japan	166
Verenigd Koninkrijk	171
Zuid-Korea	175
Israël	179
China	182
REIT-ETF's (vastgoedfondsen)	188
Factor volatiliteit: bedrijven met een lager risico	194
Factor kwaliteit: bedrijven met een "gezonde" balans	199
Factor rendement: bedrijven die dividend betalen	203
Factor waarde: bedrijven met een lage marktwaardering	207
Factor grootte/gelijkgewogen: kleinere bedrijven	212
Factor groei: bedrijven met het grootste groeipotentieel	216
Factor momentum: bedrijven in een opwaartse trend	220
Staatsobligaties	224
Bedrijfsobligaties	230
LifeStrategy	232
Edelmetalen en grondstoffen	237
13 ETF's in de portefeuille	247
Inleiding	248
Passieve en conservatieve belegger	254
Belegger die passief is en een gemiddeld risico accepteert	256
Belegger die passief is met een hoog risico	257
Conservatieve actieve belegger	260
Belegger die een gemiddeld risico accepteert en actief is	263
Belegger die een hoog risico accepteert en actief is	267
Conservatieve belegger en liefhebber	271
Belegger die een gemiddeld risico accepteert en gepassioneerd is	275
Risicovolle belegger en liefhebber	279
Nawoord	285

A	Pensioenbeleggen met ETF's in België	289
	Belgische pensioenkloof en het toekomstperspectief	290
	Stap 1: de fiscale gereedschapskist van de derde pijler	291
	Stap 2: ETF's als motor voor de groei	292
	Stap 3: praktische tips voor belastingoptimalisatie	293
	Waar kan ik concreet terecht?	293
	Casestudy: groeistrategie van mevrouw Debruyne	294
	Conclusie: neem de regie over uw financiële toekomst	294
B	Fiscale wegwijzer voor ETF-beleggers in België	295
	Vier pijlers van de Belgische beleggingstaksen	297
	Strategische fiscale optimalisatie: rendement beschermen	301
	Blik op de toekomst: algemene meerwaardebelasting 2026	306
	Grensoverschrijdend risico: Amerikaanse successierechten	308
	Conclusie: beheers de spelregels, maximaliseer uw succes	310
	Index	311

I N L E I D I N G

Exchange-traded funds – kortweg ETF's – veroveren al meer dan dertig jaar de harten van beleggers over de hele wereld. Zowel in de Verenigde Staten als in West-Europa verschuift het vermogen van beleggers al jaren naar fondsen met lage kosten en passief beheer. Beleggers zijn overtuigd door de lage kosten, transparantie, prestaties en toenemende keuze aan ETF's. Ook in Nederland en België beginnen steeds meer beleggers, vooral degenen die geïnteresseerd zijn in blootstelling aan buitenlandse markten, hun avontuur met ETF's.

Als we kijken naar de Nederlandse beleggingsmarkt dan zien we uit recent onderzoek van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) dat ongeveer 27 procent van de Nederlandse particuliere beleggers ETF's in hun portefeuille heeft. Hoewel dit percentage lager ligt dan bij individuele aandelen (rond de zeventig procent), zien we een duidelijke trend.

De 'passieve revolutie', die Jack Bogle in de jaren zeventig in de VS startte met Vanguard, begint nu ook in de lage landen echt door te breken. In 2024 is het aantal beleggingsrekeningen waarmee in ETF's belegd wordt gestegen met tientallen procenten ten opzichte van een jaar eerder! Dat is indrukwekkend.

Maar er is meer aan de hand. De toegenomen beschikbaarheid van ETF's bij Nederlandse en Belgische brokers en banken speelt een grote rol. Daarnaast zien we een groeiende groep financiële experts, bloggers en YouTubers die het evangelie van passief beleggen prediken. Denk aan de Canadese, op wetenschappelijk bewijs gerichte Ben Felix, de op Nederlandse financiële onafhankelijkheid en praktische belastingkwesties gefocuste Mr FOB en de Belgisch/

Nederlandse auteur en ondernemer Yoran Brondsema, die beleggen toegankelijk maken voor beginners.

Op internet kun je steeds meer kennis en praktische informatie vinden over hoe je kunt beleggen via ETF's en hoe je je beleggingsportefeuille ermee kunt opbouwen. Ook op onze eigen website **investeren.substack.com** kun je aanvullende informatie vinden bij dit boek. Er zijn veel boeken over ETF's op de markt. Helaas is de overgrote meerderheid Engelstalig en de boeken die in het Nederlands beschikbaar zijn, zijn klein in aantal en enkele jaren geleden gepubliceerd. De meeste van deze boeken behandelen veel theoretische aspecten van ETF's, die naar onze mening meestal niet erg interessant of nuttig zijn voor de gemiddelde belegger. Ook de zoekmachines voor ETF's en de portalen waar je informatie over ETF's kunt vinden zijn vaak in het Engels. Zelf zijn wij een paar jaar geleden begonnen aan ons avontuur in onderwijs en beleggen via ETF's. We doorzochten internet, de meest interessante Amerikaanse websites en Engelstalige boeken over dit onderwerp. Van nature zijn we beiden minder geïnteresseerd in het theoretische deel van ETF's en meer in het praktische deel. Dat wil zeggen hoe, waar en waarin te beleggen zodat het optimaal is wat betreft kosten, belastingen, veiligheid, risico en rendement. We begonnen met het zoeken naar kennis over ETF's, combineerden aansluitend de kennis die we in vele bronnen vonden en pasten die vervolgens toe in de praktijk. Beleggen via ETF's is op zich onvoorstelbaar eenvoudig. In theorie hoeft je alleen maar naar je effectenrekening te gaan, de naam van een ETF in te voeren, op **Kopen** te klikken en je kunt de activa van duizenden bedrijven van over de hele wereld in je portefeuille hebben. Helaas, als een belegger dit bewust en efficiënt wil doen, is het allemaal niet eenvoudig, ook al is beleggen via ETF's op zichzelf dat wel. Dit komt onder andere door de zeer vele opties om te kiezen (welke ETF, welke ETF-versie, welke beurs, welke domicilie, welk brokerage-account enzovoort) en de verwarrende regelgeving en belastingwetten van verschillende landen. Om in Warren Buffets termen te blijven: 'het is wel simpel, maar niet eenvoudig'.

Dit boek is een samenvatting van alle praktische kennis en onze subjectieve analyse en meningen over beleggen in wereldwijde markten via ETF's. We hebben het voor onszelf geschreven om onze kennis te ordenen en te structureren, voor onze vrienden die vaak vragen waarin te beleggen, en voor iedereen die de belangrijkste praktische aspecten van dit type fonds op één plek wil lezen. Het boek kan nuttig zijn voor degenen die al beleggen op de kapitaalmarkt (via

fondsen of door individuele aandelen te kopen) en willen beginnen met ETF's toe te voegen aan hun portefeuille, en voor degenen die al actief beleggen via ETF's maar er meer over willen leren en het efficiënter willen doen, zonder noodzakelijkerwijs duizenden blogposts door te spitten om hun doel te bereiken. We hebben alle informatie en tips opgenomen die we zelf een paar jaar geleden graag hadden gevonden in een boek over ETF's, als er een beschikbaar was geweest in Nederland.

Dit boek is echter niet bedoeld voor mensen die op zoek zijn naar beleggingsadvies en willen weten in welke activa of aandelen ze moeten beleggen om het hoogste rendement te behalen. Ten eerste is het onmogelijk de toekomstige beleggingsprestaties te voorspellen en ten tweede hebben gedrukte publicaties één nadeel – de gegevens die ze bevatten veranderen niet in de loop van de tijd. Dus hoewel we je in dit boek meenemen in onze subjectieve manier om de beste ETF's voor een bepaalde markt of bepaald beleggingsonderwerp te selecteren en je zelfs laten zien hoe we de markt kiezen met, naar onze mening, de beste groeivoorzichten, kan tegen de tijd dat je dit boek leest een dergelijke analyse al heel andere resultaten hebben opgeleverd. We leven in zeer volatiele tijden en in slechts één maand tijd kunnen de gegevens en de marktsituatie al volledig anders zijn. De kenmerken van een ETF (vergoedingen, hoe de index in kaart wordt gebracht enzovoort) zullen vergelijkbaar zijn, maar de waardering en resultaten kunnen dramatisch verschillen. Daarom willen we dat je dit boek behandelt als een gids met voorbeelden van hoe je je eigen analyse kunt doen, waar je op moet letten en waar je informatie kunt vinden, in plaats van als beleggingsadvies.

Als je dit boek doorleest, zul je ook merken dat we op heel weinig punten rekening houden met historische rendementen in onze beoordeling van de markt of een bepaalde ETF. We doen dit niet omdat we geloven dat ze niet erg relevant zijn voor toekomstige rendementen (met uitzondering van de momentumfactor, waarover je in een van de hoofdstukken zult lezen). Daarnaast doen we dit juist niet, omdat dit een boek is waarin de gegevens die erin staan de werkelijkheid op een bepaald moment weerspiegelen. Het kan dus zijn dat je in dit boek vindt dat de AEX of S&P 500 de afgelopen twaalf maanden zijn waarde heeft behouden en dat je (bijvoorbeeld in 2026) meteen ziet dat hij met honderd procent is gestegen (al zou te mooi voor woorden zijn zijn).

Dit boek is bedoeld voor beleggers of toekomstige beleggers. We raden het niet aan aan mensen die het onderwerp ETF's willen verkennen vanuit een meer wetenschappelijk en technisch perspectief. Hoewel we beiden econoom van opleiding zijn, sinds het begin van onze carrières bij financiële instellingen hebben gewerkt en al een aantal jaren beleggen, beschouwen we onszelf niet als een expert in de technische aspecten van beleggen en de kapitaalmarkt (inclusief ETF's). Door onze aangeboren nieuwsgierigheid en passie voor persoonlijke financiën denken we echter dat we het onderwerp van de praktische kant hebben bekeken, en dit is wat we graag met je willen delen, in een zeer beknopte en praktische versie.

Negentig procent van dit boek bestaat uit praktische kennis over beleggen in ETF's vanuit het niveau van een Nederlandse of Belgische belegger. We hebben geprobeerd de puur theoretische inhoud tot het noodzakelijke minimum te beperken. Je zult in dit boek dus niet in detail leren hoe ETF's technisch werken en hoe hun eenheden worden gecreëerd. Dit zijn natuurlijk zeer belangrijke onderwerpen die de risico's van beleggen kunnen beïnvloeden, maar ze zijn niet het onderwerp van deze publicatie.

Het boek is feitelijk in drie delen verdeeld.

In het eerste deel – de hoofdstukken 1 tot en met 11 – krijg je praktische kennis over alle zaken waar je op moet letten als je in ETF's belegt:

- Wat is een ETF en hoe verschilt die van een actief beheerd fonds en van een gewoon aandeel?
- Welke soorten ETF's zijn er, welke parameters kenmerken de verschillende ETF's, waar moet je op letten bij het kiezen van een ETF voor een activum en waar vind je actuele informatie hierover?
- Wat zijn indices en wat zijn de populairste beursindices waarop ETF's zijn gebaseerd?
- Wat zijn factoren, dat wil zeggen of het mogelijk is om ETF's te kopen op een bepaald type bedrijf, bijvoorbeeld een bedrijf dat dividend uitkeert of een bedrijf met een hoog groeipotentieel?
- Hoe analyseer je individuele economieën vanuit een beleggingsperspectief om later de beste ETF met blootstelling aan deze markten te selecteren?
- Wat maakt Europese en Amerikaanse ETF's verschillend?
- Waar kun je ETF's kopen en hoe doe je dat het goedkoopst?

- Hoe plaats je een order om een ETF te kopen bij de populairste Nederlandse en Belgische brokers?
- Hoe houd je rekening met belastingen bij het beleggen in ETF's.

Sommige van de bovenstaande onderwerpen lijken misschien moeilijk en oninteressant voor je. Dit zijn echter essentiële onderwerpen die elke geïnformeerde belegger in ETF's zou moeten weten. Van onze kant kunnen we beloven dat we geprobeerd hebben om elk van deze onderwerpen zo eenvoudig mogelijk te beschrijven, met behulp van grafieken, tabellen of tekeningen, om de gepresenteerde kennis zo toegankelijk en praktisch mogelijk te maken.

In het tweede deel (dat wordt gevormd door hoofdstuk 12) zullen we je meenemen in het proces van het selecteren van ETF's met verschillende thema's.

Wereldwijde markt:

- De wereldwijde aandelenmarkt, of hoe te beleggen in bedrijven over de hele wereld.
- Ontwikkelde markten, of hoe te beleggen in bedrijven uit ontwikkelde economieën.
- Ontwikkelingsmarkten, of hoe te beleggen in bedrijven uit zich ontwikkelende economieën.

De grootste kapitaalmarkten ter wereld:

- Verenigde Staten
- Europese Unie
- Japan
- Verenigd Koninkrijk

Markten met groeipotentieel (gebaseerd op onze subjectieve analyse):

- Zuid-Korea
- Israël
- China

Factoren, te weten:

- Minimale volatiliteit, of bedrijven met een lager risico.
- Kwaliteit, of bedrijven met een 'gezonde' balans.
- Rendement, of dividenduitkerende bedrijven.
- Waarde, of bedrijven met lage marktwaaordingen.
- Grootte/gelijkgewogen, dat wil zeggen beleggen in kleinere bedrijven.
- Groei, of bedrijven met het grootste groeipotentieel.
- Momentum, of bedrijven in een opwaartse trend.

En andere onderwerpen:

- Edelmetalen, of hoe je via ETF's kunt beleggen in edelmetalen (inclusief hoe je dit gratis kunt doen).
- Grondstoffen, of hoe te beleggen in een gediversifieerde grondstoffen-portefeuille.
- REITs, of hoe te beleggen in vastgoedgerelateerde bedrijven.
- Obligaties, of hoe je kunt beleggen in ETF's voor staats- en bedrijfsobligaties.
- LifeStrategy, of hoe je kunt beleggen in ETF's die aandelen en obligaties combineren.

In het derde deel, dat wordt gevormd door hoofdstuk 13, zullen we, gebruikmakend van de kennis uit deel 1 en de beste ETF's geselecteerd in deel 2, voorbeeldportefeuilles samenstellen bestaande uit ETF's voor negen verschillende beleggers met verschillende risicohoudingen en de tijd die ze willen besteden aan beleggen.

We besluiten het boek met twee bijlagen die specifieke zaken voor de Belgische belegger toelichten, zoals pensioenbeleggen en belastingwetgeving.

Bij het beschrijven van het selectieproces van individuele ETF's zullen we ons richten op de parameters met betrekking tot de ETF zelf, dat wil zeggen, bijvoorbeeld hoe goed het de index repliceert, welke kosten het heeft, of het toegankelijk is voor de lokale belegger en of het fiscaal optimaal is. Zoals gezegd, hoewel we vaak zullen verwijzen naar de historische prestaties van ETF's in onze vergelijkingen van ETF's, zullen deze in de meeste gevallen de beoordeling niet beïnvloeden.

Vanwege het internationale karakter van ETF's en de beperkte beschikbaarheid van Amerikaanse ETF's (welke niet zijn aangepast aan Europese regelgeving) voor de Nederlandse of Belgische individuele belegger, zullen we ons in dit boek voornamelijk richten op Europese (UCITS) ETF's.

Je kunt ook blootstelling opbouwen aan de obligatiemarkt (die we in een van de hoofdstukken van deel 1 zullen bespreken) en aan onroerend goed, edelmetalen en grondstoffen, die we in het tweede deel van de gids zullen noemen, maar dit zal geen diepgaande analyse van het onderwerp zijn. We willen er ook op wijzen dat we dit boek niet schrijven voor mensen die niets weten over beleggen op de kapitaalmarkt. We hebben geprobeerd om het in eenvoudige

taal te schrijven, maar je zult er geen definitie in vinden van basisbegrippen zoals de aandelenmarkt, aandelen of inflatie. Het is ook geen boek dat diep ingaat op persoonlijke financiën, emoties bij beleggen en hoe je je portefeuille beheert.

Voor de zekerheid wijzen we je er nogmaals op dat alle informatie in dit boek alleen educatief materiaal is en op geen enkele manier moet worden opgevat als beleggings- of belastingadvies. Zowel jij als wij investeren ons eigen geld en op onze eigen verantwoordelijkheid. Ieder van ons heeft ook een andere financiële en persoonlijke situatie, andere doelen en een andere risicobereidheid. Raadpleeg altijd een gekwalificeerd adviseur voordat je een financiële beslissing neemt. Wij zijn geen beleggingsadviseur of belastingadviseur. In plaats daarvan zijn we beleggers die beleggingsportefeuilles, grotendeels bestaande uit ETF's, al een tiental jaren opbouwen en die hebben besloten een boek te schrijven dat we zelf een paar jaar geleden graag op de plank hadden willen vinden en dat onze financiële educatie enorm zou hebben versneld. Het bevat kennis en tips uit vele verspreide bronnen, zowel op internet als in boeken over ETF's. Hoewel we ons uiterste best hebben gedaan om ervoor te zorgen dat alle gegevens en parameters van ETF's in dit boek correct en up-to-date zijn op de datum van schrijven, kan het vanwege de grote dynamiek van deze markt, de verspreiding van informatie en het feit dat we erop hebben gewezen dat de gegevens in verschillende bronnen heel vaak niet consistent zijn, niet beloven dat alle gegevens voor honderd procent overeenkomen met wat je zult vinden door je eigen analyses te doen. Controleer daarom altijd alles zelf voordat je een ETF koopt. In de meeste gevallen, als we gegevens of parameters van een ETF aanhalen, verwijzen we ook naar een bron waar je een en ander zelf kunt controleren of een actuele versie kunt vinden. Als we gegevens aanhalen over aandelenindices of individuele ETF's, dan citeren we gegevens van de website van de uitgever in het geval van discrepanties in het boek, omdat deze in de meeste gevallen actueler zijn en minder fouten bevatten dan de gegevens die beschikbaar zijn op ETF-zoekmachines of andere ETF-analyseportalen.

Het is ook vaak zo dat verschillende ETF-uitgevers of indexontwikkelaars een bedrijf anders indelen in een bepaalde bedrijfstak. Daarom kun je in dit boek bijvoorbeeld vinden dat in een bepaalde index de IT-industrie goed is voor vijftig procent (informatie van de maker van de index), terwijl je verderop kunt lezen dat in een bepaalde ETF die deze index repliceert, IT-bedrijven slechts twintig procent uitmaken (informatie van de ETF-aanbieder). Deze verschillen

duiden er echter niet op dat de ETF de index slecht repliceert, maar alleen dat twee verschillende bedrijven industrieën anders indelen. Bijvoorbeeld: is Apple een IT-bedrijf of eerder een productiebedrijf?

In het praktische deel van dit boek, waarin we de methode voor het zoeken naar specifieke ETF's beschrijven, zullen we voornamelijk informatie gebruiken van het portaal **justetf.com**. Daarnaast vind je informatie over de beschikbaarheid van ETF's bij lokale brokers, wat erg nuttig voor je kan zijn.

Persoonlijk zijn we van mening dat beleggen via ETF's gemakkelijker en veiliger is dan beleggen in individuele aandelen en efficiënter dan beleggen via actief beheerde beleggingsfondsen. Het lijkt ons ook dat geen enkele lokale belegger in de kapitaalmarkt zich zou moeten beperken tot de lokale (Nederlandse en Belgische) markt, die nog geen één procent van de wereldmarkt vertegenwoordigt. Blootstelling aan aandelen en obligaties van over de hele wereld kan het gemakkelijkst worden opgebouwd via ETF's.

We hopen van harte dat je van dit boek zult genieten en dat het je op een interessante manier door de wereld van *exchange-traded funds* zal leiden, of dat het de kennis die je al hebt zal ordenen en mogelijk aanvullen! We hopen dat wanneer je dit boek – dat in 2025 is gepubliceerd – leest, de tijden om te beleggen veel rustiger zullen zijn dan bijvoorbeeld tijdens de coronapandemie, de oorlog in Oekraïne of tijdens een handelsoorlog die ontketend wordt door President Trump, en dat je deze kennis kunt gebruiken om te beleggen in de opwaartse markten die altijd volgen op moeilijke tijden. We wensen je dit van harte toe!

Om wat humor te injecteren in dit serieuze onderwerp, zal elk hoofdstuk vergezeld gaan van een satirische tekening, met de hand getekend door Michals vrouw Ewa.

Voor toegang tot aanvullende en up-to-date informatie bij dit boek kun je lid worden van onze substack op **investeren.substack.com** door het scannen van onderstaande QR-code.

Friso Keijzer
Michal Walendowicz

---

1 WAT IS EEN ETF?

Volgens de eenvoudigste definitie is een *exchange-traded fund* (ETF) een beleggingsfonds dat genoteerd staat op een beurs. In de meeste gevallen is het hoofddoel om het gedrag van een bepaalde beursindex te weerspiegelen, zoals de AEX, S&P 500 of MSCI World. Een ETF is een entiteit die *aandelen* uitgeeft, dat wil zeggen deelnemingsrechten die genoteerd staan op een beurs. Ze kunnen net als aandelen op een effectenrekening worden gekocht. Een belegger die participaties van een ETF koopt wordt een aandeelhouder, wat betekent dat hij of zij een belang heeft in alle activa van het fonds. De activa van een ETF kunnen, afhankelijk van het thema, onder andere aandelen, obligaties, grondstoffen, edelmetalen of zelfs cryptocurrency's zijn. Als een belegger bijvoorbeeld een eenheid van het MSCI World ACWI-fonds koopt, heeft hij of zij de aandelen van bijna 3000 bedrijven in portefeuille, zowel in ontwikkelde als in opkomende landen, en dit alles door een enkele eenheid te kopen voor enkele tientallen of enkele honderden euro's.

De eerste ETF's verschenen in 1990 en hun populariteit is gestaag gegroeid. Vandaag wordt de wereldwijde markt voor ETF's geschat op ongeveer 17 biljoen dollar. Er zijn wereldwijd inmiddels ongeveer 9000 ETF's genoteerd. Zowel individuele als institutionele beleggers (pensioenfondsen, verzekeringsmaatschappijen, vermogensbeheerders) handelen erin. Om je nog beter te laten begrijpen wat een ETF is, geven we je een overzicht van de belangrijkste verschillen tussen een ETF en een actief beheerd beleggingsfonds en tussen een ETF en een gewoon bedrijfsaandeel.

De belangrijkste verschillen tussen een ETF en een actief beheerd beleggingsfonds voor een belegger zijn:

- ETF's worden meestal passief beheerd, dat wil zeggen hun beheerder probeert niet de index te verslaan maar deze te weerspiegelen.
- ETF's zijn aanzienlijk goedkoper dan beleggingsfondsen. De grootste ETF's voor ontwikkelde markten hebben beheerkosten van niet meer dan 0,15 procent per jaar. Onder de Nederlandse aandelenfondsen vinden we nog steeds fondsen die 1,5 procent in rekening brengen, wat tien keer zo veel is.
- Bij het kopen van ETF's bij de meeste brokers moet je een commissie betalen. Deelnemingsrechten van actieve beleggingsfondsen kunnen soms zonder provisie worden gekocht, omdat die in de hoge fondskosten versleuteld zitten, maar vaak wordt er dubbel gerekend.

- ETF's kunnen op een beurs worden verhandeld via een broker, net als aandelen. Ze worden doorlopend geprijsd en er kan op elk moment worden gehandeld (als de beurs actief is).
- ETF's presteren door hun lagere kosten in de overgrote meerderheid van de gevallen beter dan actief beheerde beleggingsfondsen die op een bepaalde index zijn gebaseerd (later meer over dit onderwerp).

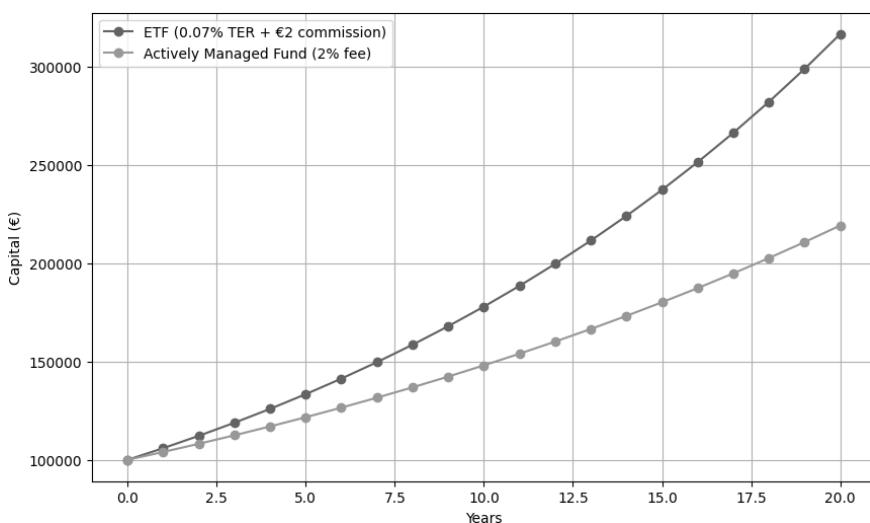
De belangrijkste verschillen tussen ETF's en directe beleggingen in bedrijfsaandelen zijn de volgende:

- Door te beleggen via ETF's kun je voor relatief weinig geld aandelen kopen in honderden of zelfs duizenden bedrijven over de hele wereld en je portefeuille sterk diversifiëren.
- Door de aandelen van één bedrijf te kopen, stellen we onszelf bloot aan het risico van een faillissement. In het geval van een ETF die belegt in de aandelen van bijvoorbeeld vijfhonderd bedrijven, is het extreem onwaarschijnlijk dat ze allemaal failliet gaan.
- Als houder van aandelen in een bepaald bedrijf hebben we het recht om de algemene vergadering bij te wonen. In het geval van een ETF kan de ETF-aanbieder dit zelf voor ons doen, omdat hij de feitelijke aandeelhouder is van het bedrijf in kwestie. De grootste aandeelhouder van Apple is bijvoorbeeld ETF-aanbieder Vanguard.
- In 2022 begonnen in de VS de eerste ETF's voor aandelen van één bedrijf te ontstaan. Dit zijn echter geen gewone ETF's (dat zou niet veel zin hebben), maar ETF's die gebruikmaken van hefboomwerking en ETF's die *short* zijn, dat wil zeggen waarbij de belegger kan wedden op een koersdaling van een bepaald aandeel.

Laten we nu eens wat beter kijken naar het vergelijken van de kosten van ETF's en actief beheerde beleggingsfondsen. Maakt het verschil in jaarlijkse beheerkosten tussen twee procent voor een fonds en, laten we zeggen, 0,25 procent voor een ETF een verschil? Vooral als we rekening houden met het feit dat, in tegenstelling tot het kopen van beleggingsfondsen, het kopen van een ETF meestal een eenmalige aankoopprovisie met zich meebrengt? Helaas maakt die twee procent per jaar bij langetermijnbeleggen veel meer uit dan een eenmalige commissie. We bekijken dit aan de hand van een voorbeeld waarbij een belegger € 100.000 gedurende twintig jaar belegt in:

- ETF's met een vergoeding van 0,07% (TER – *total expense ratio*), waarbij de broker daarnaast een aankoopprovisie van twee euro (bijvoorbeeld via DEGIRO) in rekening brengt.
- Een actief beheerd beleggingsfonds met een beheervergoeding van twee procent (we gaan uit van een dergelijke vergoeding omdat dit is wat nog vaak voorkomt bij de lokale grootbanken. Door instapkosten, servicekosten en transactiekosten kan dit eenvoudig oplopen drie procent).

Laten we aannemen dat elk van deze oplossingen een marktrendement van zes procent per jaar oplevert. In afbeelding 1.1 kun je zien hoeveel de belegger dan verdient nadat het actieve fonds de beheervergoedingen in rekening heeft gebracht en voor de ETF de fondskosten en transactiekosten in rekening zijn gebracht. Dit verschil, alleen in kosten, kan niet genoeg benadrukt worden!

Afbeelding 1.1: Vergelijking van rendementen tussen ETF en actief beheerd fonds over een periode van twintig jaar: alleen een verschil in kosten!

Zoals je kunt zien heeft het actief beheerde beleggingsfonds, ook al is het maar twee procent, de belegger na twintig jaar via zijn vergoeding afgerond € 103.000 (€ 322.000 -/- € 219.000) minder gebracht dan de markt van de geïnvesteerde € 100.000. En dat alleen maar door een juiste keuze te maken aan het begin van de beleggingshorizon!

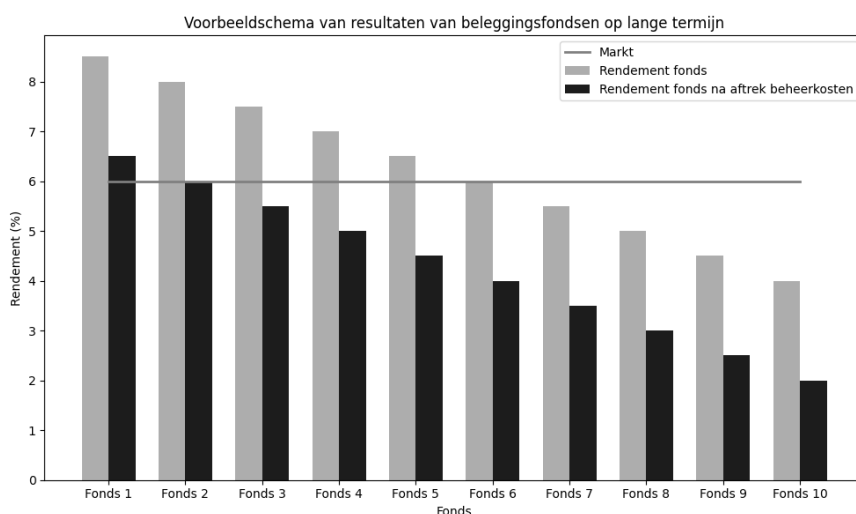
Natuurlijk zouden actief beheerde beleggingsfondsen hun hoge honorarium kunnen *verdienen* als ze erin zouden slagen betere aandelen te kiezen en de markt te verslaan door effectief beheer. Uit de gegevens blijkt echter dat ze daar – vooral op de lange termijn – niet vaak in slagen. Dit is niet intuïtief, want we zouden kunnen denken dat professionals het beter zouden moeten doen dan de markt. Ze kunnen er zelfs in slagen, maar dit vertaalt zich niet in een resultaat voor de belegger. We zullen zo meteen proberen uit te leggen waarom dit zo is.

Elke dag kopen en verkopen miljoenen individuele beleggers en professionele fondsbeheerders aandelen. Het doel van de meesten van hen is om met hun kennis, ervaring en intuïtie beter te presteren dan ‘de markt’. Individuele beleggers zoals jij of wij zijn mensen die meestal beroepsmatig met iets anders bezig zijn en niet in de positie zijn om veel tijd te besteden aan het analyseren van individuele bedrijven, het ontmoeten van directies en het volgen van actuele marktgebeurtenissen. Daartegenover staan fondsbeheerders, dat wil zeggen professionals van de beste financiële scholen, vaak met meerdere jaren ervaring en alle benodigde instrumenten, die meerdere uren per dag besteden aan het nadenken over hoe ze goede aandelen kunnen kopen en het beter kunnen doen dan de algemene markt. In theorie lijkt het dus een heel verstandig idee om je geld onder te brengen bij professionele actieve beleggingsfondsen. Helaas is het niet zo eenvoudig. We zullen je enkele statistieken geven die ons ertoe hebben gebracht niet langer te beleggen in aandelen via actief beheerde beleggingsfondsen:

- Wereldwijd is ongeveer tachtig procent van de aandelenmarkt in handen van het zogenoemde *slimme geld* – professionals die verschillende fondsen beheren – in plaats van individuele beleggers. Dit betekent dat de professionele managers niet met óns concurreren om de markt te verslaan, maar met andere professionals, waarbij de kansen om dit doel te bereiken al gelijk zijn.
- Beleggingsfondsen vragen beheerkosten over het geld dat je bij hen deponneert. Toegegeven, de beheerkosten zijn elk jaar gedaald, maar ze zijn nog steeds hoog, bijvoorbeeld twee procent per jaar (ongeacht of het fonds winst maakt of niet). In de loop van de geschiedenis heeft de wereldwijde aandelenmarkt gemiddeld een jaarlijks rendement van 6 procent boven inflatie behaald voor beleggers. Dit betekent dat één derde van je potentiële winst naar de fondsbeheerders gaat.

- Omdat beheerders vooral onderling concurreren, is het logisch dat de helft van hen onder het marktgemiddelde zit en de andere helft erboven. Als je bij hun prestaties de beheervergoeding optelt, die gewoon moet worden afgetrokken van de prestaties van de fondsen, blijkt dat de overgrote meerderheid van de fondsen op de lange termijn verliest van het marktgemiddelde.

Om dit beter te illustreren laat afbeelding 1.2 een rendementsgrafiek zien van een beleggingsfonds.

Afbeelding 1.2: Voorbeeld van het rendementspatroon van tien beleggingsfondsen ten opzichte van de brede markt bij een beheervergoeding van twee procent.

Zoals je al weet vormen fondsen bijna de hele markt, dus het is logisch dat sommige fondsen beter zullen presteren dan het gemiddelde (fondsen 1-5 in de grafiek) en andere hetzelfde of slechter (fondsen 6-10 in de grafiek). Als we echter de beheerkosten die de klant draagt aftrekken van hun score (het lichte vak – we gaan uit van twee procent), blijkt dat slechts twee van de tien fondsen een gelijk of hoger rendement heeft aan de markt (de horizontale lijn). De afbeelding is niet gebaseerd op werkelijke gegevens, maar de boodschap is zo waar als maar kan en wordt bevestigd door vele onderzoeken. Als je belegt in een actief beheerd fonds, is de kans groot dat je er een kiest die slechter presteert dan de brede markt. Wees gerust, we komen zo terug op de feitelijke gegevens.

Een bijkomende reden waarom actief beheerde fondsen het vaak afleggen tegen zowel de markt als ervaren individuele beleggers, is dat beheerders net zo veel geld in aandelen kunnen beleggen als ze van beleggers krijgen (meestal de minder ervaren beleggers). Dus als de aandelenmarkt daalt, dat wil zeggen als aandelen goedkoop zijn, raken minder ervaren beleggers in paniek en halen ze hun geld uit het fonds. In zo'n geval wordt de beheerder gedwongen om de aandelen op het slechtst mogelijke moment te verkopen. Dit is precies hoe het werkt aan de andere kant van de markt. Uit de gegevens blijkt dat de meeste beleggers de markt betreden aan het einde van een bullmarkt, dat wil zeggen wanneer aandelen erg duur zijn. Dit is ook het moment waarop het grootste aantal klanten fondsaandelen koopt en managers dit geld uitgeven aan dure aandelen. Dit is niet het geval bij ETF's, omdat degenen die erin beleggen meestal onderling handelen en zelf de prijs bepalen waartegen de transactie plaatsvindt. Als ze een ETF niet willen verkopen tegen de huidige prijs, dan doen ze dat gewoon niet. Misschien heb je de beroemde uitspraak van beleggers gehoord dat "aandelen duur zijn en dat je moet gaan nadenken over het verminderen van je beleggingen als je tijdens een taxiritje over beleggingen op de aandelenmarkt begint?" Of, aan de andere kant: als ze op de grote nieuwszenders beginnen te praten over het feit dat de financiële markt voorbij is en het alleen maar erger gaat worden, betekent dit dat iedereen al heeft verkocht wat ze moesten verkopen, dus we naderen hoogstwaarschijnlijk het einde van de bullmarkt.

Volgens de meest recente SPIVA (*S&P Indices Versus Active*)-rapporten, die de prestaties van actief beheerde fondsen vergelijken met hun benchmarks, presteren de meeste actief beheerde wereldwijde aandelenfondsen slechter dan hun benchmarkindex. Hier zijn enkele belangrijke inzichten:

- Korte termijn (één jaar): ongeveer zestig tot zeventig procent van de wereldwijde aandelenfondsen presteert slechter dan de index.
- Middellange termijn (drie tot vijf jaar): ongeveer zeventig tot tachtig procent van de fondsen presteert slechter dan de index.
- Lange termijn (tien tot vijftien jaar): meer dan tachtig tot negentig procent van de fondsen presteert slechter dan de index.

Specifieke cijfers uit recente SPIVA-rapporten:

- SPIVA U.S. Scorecard (eind 2024): 86 procent van de wereldwijde fondsen presteerde slechter dan de S&P Global 1200-index over een periode van tien jaar.

- SPIVA Europe Scorecard (eind 2024): 91 procent van de wereldwijde largecapfondsen presteerde slechter dan de S&P Global 1200-index over een periode van tien jaar.
- SPIVA Australia Scorecard (eind 2024): 94 procent van de internationale aandelenfondsen presteerde slechter dan de S&P Developed Ex-Australia LargeMidCap-index over een periode van tien jaar.

Het is belangrijk op te merken dat deze percentages kunnen variëren afhankelijk van de specifieke marktomstandigheden, de gekozen benchmark en de regio waar de fondsen gevestigd zijn. Echter, de algemene trend blijft consistent: de overgrote meerderheid van actief beheerde wereldwijde aandelenfondsen slaagt er niet in om de relevante index te verslaan, vooral op de lange termijn.

Factoren die bijdragen aan deze onderprestatie zijn onder andere:

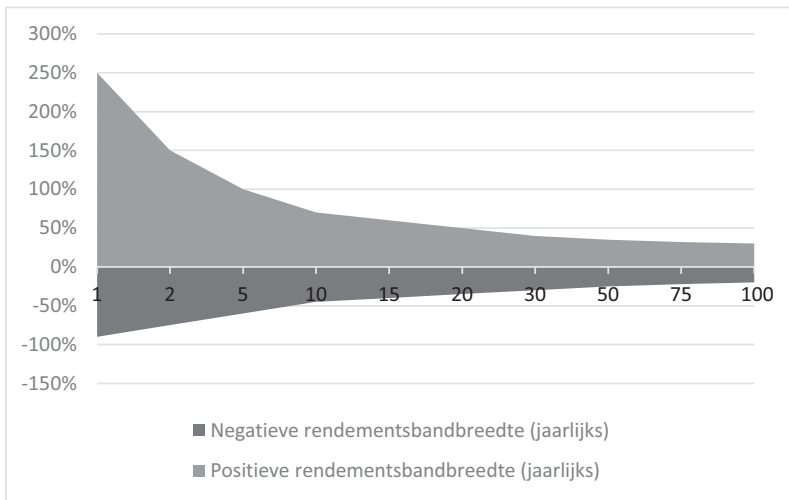
- hogere beheerkosten van actieve fondsen;
- transactiekosten door frequenter handelen;
- de moeilijkheid om consistent juiste markttiming en aandelenselectie toe te passen.

Je weet al waarom beleggen in ETF's in principe efficiënter is dan beleggen in actief beheerde beleggingsfondsen. Hieronder geven we je nog twee redenen waarom we denken dat beleggen in ETF's ook efficiënter en eenvoudiger kan zijn dan rechtstreeks beleggen in aandelen.

Reden één

Beleggen in ETF's heeft minder risico. Zoals gezegd is het veel waarschijnlijker dat een enkel bedrijf waarvan je de aandelen koopt instort dan bijvoorbeeld vijfhonderd bedrijven waarvan je de aandelen koopt met een ETF. Aan de andere kant is het vrij moeilijk om te verwachten dat een ETF binnen een maand in waarde verdubbelt, wat wel kan gebeuren als je een enkel bedrijf kiest. Afbeelding 1.3 illustreert de relatie tussen verwacht rendement en risico en het aantal bedrijven in een portefeuille.

Hoe meer bedrijven je in je portefeuille hebt, des te meer het beleggingsrisico – het mogelijke verlies – afneemt. Toegegeven, je kunt geen bovengemiddelde rendementen verwachten, maar het risico op een bovengemiddeld verlies is ook beperkt.

Afbeelding 1.3: Verwachte rendement ten opzichte van het aantal bedrijven in portefeuille.

Hoewel vaak wordt gezegd dat de aandelenmarkt een casino is, is dit niet helemaal waar. In een casino heb je bij het spelen van zwart-roodroulette bijvoorbeeld 48,6 procent kans om bij elke worp te winnen. Dit kleine voordeel van het casino betekent dat op de lange termijn de speler altijd verliest.

Het kleine verschil onder de vijftig procent is waar het businessmodel van het casino om draait – het omvat soms zelfs gratis drankjes voor spelers. Jij als speler die aan de roulettetafel zit, levert behalve winst voor het casino en een moment van plezier voor jezelf, geen enkele waarde aan wie dan ook. Op de aandelenmarkt is het anders, want hier investeer je in aandelen van echte bedrijven die echte winsten genereren, en jij als aandeelhouder kunt daar een echt belang in hebben. En dan hebben we het er nog niet eens over het feit dat de aandelenmarkt zelf een van de beste instrumenten is om een relatief goedkope financiering met een laag risico te krijgen om bedrijven te laten groeien. Als we kijken naar het rendement van de S&P 500, 's werelds populairste beursindex, over een periode van zeventig jaar tot het begin van dit decennium, dan zien we:

- 53,7 procent van de dagen was stijgend (de waardering van de aandelenindex op de desbetreffende dag steeg);
- 81 procent van de jaren waren groei-jaren;
- 93 procent van de periodes van tien jaar was opwaarts;

- honderd procent van de periodes van vijftien jaar was stijgend en de laagste gemiddelde jaarlijkse stijging bedroeg meer dan vier procent;
- honderd procent van de periodes van vijftientwintig jaar was opwaarts, en het laagste gemiddelde jaarlijkse rendement bedroeg meer dan 9,07 procent.

Dus, bij beleggen op de lange termijn in de aandelenmarkt, in plaats van te proberen de beste aandelen te vinden, kan een belegger gewoon de uitkomst van de brede markt accepteren en is er een zeer hoge waarschijnlijkheid dat zijn of haar rendement bevredigend zal zijn (de bovenstaande resultaten waren voor inkomsten plus dividenden).

Reden twee

Hoewel de langetermijnprestaties van een brede aandelenindex er veelbelovend uitzien, geldt dit niet noodzakelijkerwijs voor de individuele aandelen die je kiest. De gezaghebbende studie van professor Hendrik Bessembinder onthulde een opmerkelijke bevinding. Slechts 4,3 procent van alle beursgenoteerde bedrijven was verantwoordelijk voor de volledige netto vermogensgroei die de aandelenmarkt genereerde bovenop het rendement van staatsobligaties sinds 1926. Voor de overige 95,7 procent van de bedrijven waren de rendementen vergelijkbaar met die van schatkistpapier (kortlopende obligaties). Dit betekent dat je, om tien procent of meer per jaar te verdienen met beleggen in individuele aandelen, ofwel geluk moet hebben in je keuze van bedrijven voor je portefeuille, ofwel een hele aandelenindex moet kopen... En hier komen we weer terug bij ETF's.

Zoals beloofd zullen we je niet vervelen met meer gedetailleerde informatie over het ETF-ontwerp zelf. Als je hierin geïnteresseerd bent kun je heel veel studies over dit onderwerp vinden. Iets anders wat heel belangrijk is bij het beleggen in ETF's, is om je bewust te zijn van de risico's die ermee gepaard gaan. Maar omdat de risico's grotendeels afhangen van het type ETF waarmee je te maken hebt (bijvoorbeeld fysiek of synthetisch), bespreken we deze verderop in het boek, in het hoofdstuk over ETF-typen. Het volgende hoofdstuk zal gewijd zijn aan een vrij gedetailleerde analyse van de belangrijkste kenmerken en classificaties van ETF's, die elke belegger die begint te beleggen in deze instrumenten zou moeten kennen en begrijpen. Het zijn deze parameters waar we naar zullen kijken in het tweede deel van dit boek: het selecteren van de beste ETF's voor elke activaklasse. Hoewel het misschien oninteressant lijkt, kan het voor jou het belangrijkste deel van dit boek zijn.